

Diarienummer: 2024-4405

Klassificerings-ID: 3.5.2

Datum: 2024-10-15

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Digitala fastighetsköp & Förköpsrätt vid fastighetstransaktioner (SOU 2024:38) och rapporten Digitala rättshandlingar på fastighetsrättens område

LI2024/ 01326

Myndigheten för digital förvaltning (Digg), som har i uppdrag att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen i syfte att göra den offentliga förvaltningen mer effektiv och ändamålsenlig, lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Digg tillstyrker i huvudsak de förslag som lämnas i betänkandet och i rapporten vilka sammantaget skapar möjligheter att digitalisera fastighetsöverlåtelser och andra förfaranden inom fastighetsrätten. Digg lämnar i det följande vissa synpunkter som bör övervägas i det fortsatta arbetet. När det gäller förslag avseende förköpsrätt har Digg inga synpunkter.

Generella synpunkter

På flera ställen framhålls att ikraftträdandet av författningsförändringar bör knytas till att en statlig e-legitimation finns på den svenska marknaden. Med anledning av detta vill Digg tydliggöra att regeringen i budgetpropositionen för 2025 föreslår att den fortsatta utvecklingen av en statlig e-legitimation övergår till Polismyndigheten.

Digitala fastighetsköp & Förköpsrätt vid fastighetstransaktioner (SOU 2024:38)

4.5 Elektronisk legitimering vid överlåtelse av fast egendom

Med anledning av vad som framförs i avsnittet vill Digg framhålla att revideringen av eIDAS-förordningen trätt i kraft vilket innebär att kravet i dag är att e-legitimering ska ske på tillitsnivå hög för framställning av certifikat för kvalificerad elektronisk underskrift.

4.6 Validering och långtidslagring av elektroniska handlingar och underskrifter

I avsnittet anges att en elektronisk underskrift är en färskvara som kan bli ogiltig med tiden. Det framförs också att den grundläggande problematiken med bevarande av elektroniskt undertecknade handlingar är att dessa har en tidsbegränsad giltighet. Med anledning av detta vill Digg framhålla följande. En elektronisk underskrifts giltighet förändras inte över tid, lika lite som en egenhändig underskrift blir ogiltig på grund av att tid förflyter. Vad som kan förändras är möjligheten att kunna påvisa dess äkthet och giltighet, vilket också ofta är fallet med en underskrift på papper. Möjligheten att kunna påvisa giltigheten genom validering är beroende av flera faktorer, såsom vilken typ av underskrift det är, vilket format den har och om den information som krävs (såsom spärrinformation, utfärdarcertifikat) finns tillgänglig.

Rapporten Digitala rättshandlingar på fastighetsrättens område

8.4.4 Hybrid infrastruktur

Ett ytterligare alternativ som skulle kunna övervägas är att staten tillhandahåller vissa obligatoriska komponenter i en digital tjänst som också kan användas av marknadsaktörer. Exempelvis skulle staten kunna tillhandahålla den del av tjänsten som framställer den kvalificerade elektroniska underskriften. Även om det innebär kostnader för staten och det medför att marknadsaktörer blir tvingande att använda vissa komponenter i en lösning kan det inte uteslutas att det ändå kommer visa sig kostnadseffektivt jämfört med att enbart kunna styra utvecklingen genom detaljerade krav i föreskrifter och genom tillståndsgivning.

8.5.4 Bevara eller påvisa kontrollfunktionen

I avsnittet beskrivs olika sätt att över tid kunna påvisa giltigheten i en elektronisk underskrift. Digg vill framhålla att de metoder som beskrivs inte är uteslutande i förhållande till varandra utan kan kombineras.

11.4 Utredningen om säker och tillgänglig digital identitet (I 2023:04)

I avsnittet anges att den digitala plån boken ska kunna användas för att skapa kvalificerade underskrifter. Det stämmer men är begränsat till privatpersoners användning.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Anna Eriksson. I den slutliga handläggningen har också juristen Jon Paulsson, rättschef Linn Kempe och avdelningschef tillika ställföreträdande generaldirektör Chanett Edlund deltagit. Föredragande har varit juristen Ingrid Brännare.

Anna Eriksson